

tænke på *modersmålet* og huske, at man skylder det at tage den store skat, vi har af tilnavne, navne på marker, gårde o. s. v., op i vort forråd af slægtnavne, og ikke glemme, at disse sen-navne kun er blevne slægtnavne ved *uforstående tvang ovenfra*.

Hvor tit har jeg ikke, når jeg følte mig glad og stolt over, at en dansk udmærkede sig i en eller anden retning, sørget over det, når han eller hun kun havde et klangløst sen-navn og ikke et af vore vakre hjemlige navne. Fortjænte en mand som N. M. Petersen, der har været så meget for sit fædreland, ikke at bære et fagre navn, han, som netop havde så dyb en kærlighed til sit modersmål?

Enhver, der bærer et sen-navn og mærker, at han eller hun ved sin duelighed eller sit geni vil komme til at gøre sit land ære, bør af *fædrelandskærlighed* tage et kønt, dansk navn, så at udlændinge kan høre, at det danske mål er et klangfuldt sprog.

Der er i den skik, at børnene ifølge loven fødes til faderens stamnavn, ikke noget krænkende for moderen. Men man bør dog overveje, om der ikke var grund til at få en lovbestemmelse om, at ægtefællerne enten ved ægteskabets indgåelse eller ved det første barns fødsel lovformelig kunde enes om, at børnene fik moderens navn. Der kunde f. eks. være grund til det i alle tilfælde, hvor moderen har et virkeligt navn, men faderen kun et sen-navn. Og det kunde også tænkes, at moderen tilhørte en æt, hvor det mandlige afkom var uddød, så at slægten vilde uddø, hvis den kvinde, der bar navnet, ikke kunde forplante det. Hun er dog kød af dens kød og blod af dens blod, og er der ikke noget meningsløst i, at hun, som er den der bringer børnene til verden, ikke under nogen omstændigheder kan forplante sin egen æt — undtagen når barnet er født udenfor ægteskab? At en hustrus navn knyttes til hendes mands og således går over på børnene, ser vi i mange tilfælde, — når hustruen besidder en jordejendom, f. eks. Ahlefeldt Bille, Kragh-Juel-Vind-Frijs, o. s. v. Men det burde dog ikke alene være jordbesiddelsen, der gav en

kvinde ret til at frelse sit eget navn fra undergang. Også på dette område burde der sikkert ændres noget ved vor navneskik. I den bog, jeg har nævnt for Dem — „Dansk Navneskik“ — bringes-også et forslag, som går lidt i den retning, idet der side 137 står: „Det arvede tilnavn bør godkendes, ikke blot hvor der er erhvervet efter fader og farfader, men også når det er kommet fra *mødreneslægten*.“).

Borger- og bondestanden har måttet bøje sig for circularir og forordninger fra et uforstående ministerium og har derved fået sine navne aldeles ødelagte. Men da de kom til at sidde i vore ting og vågnede til medviden, gav tingene en lov, som lagde sagen i *folkets egen hånd*. Gid alle i vort folk, der istedenfor et virkeligt navn har fået et sen-navn, vilde skønne, at de skylder sit fædreland at råde bod på fortidens fejlgreb!

Og gid kvinderne vilde blive rigtig klare over den ting, at der *ingen lov er, som byder dem at tage mandens navn*, og at det er et vidnesbyrd om, at kvinden er ved at blive et selvstændigt menneske, at hun holder sit eget navn, og hvis den mand, hun gifter sig med, kun har et sen-navn, får ham til at tage hendes navn, såat det også bliver børnenes. Mange mænd vil synes, at deres stolthed forbyder dem at tage hustruens navn, — med mindre der følger en jordejendom med navnet, så tager de det gerne.

Men siger man til de samme mænd, at det kniber for kvinderne at slippe sit eget navn, svarer de, „at det er dog en underordnet ting, hvad man hedder, og når man holder af sin mand, kan man da sagtens tage hans navn.“ I virkeligheden er det jo lige svært for kvinden og manden at slippe det navn, man har båret fra sin fødsel.

Da for en menneskealder siden de første vejbydere for denne sag fandt det urigtigt at skifte navn, måtte de endnu nøjes med at holde sit eget navn forved mandens. Nu er tiden kommen, da kvinderne med lethed kan tage skridtet helt ud — nogle har

allerede gjort det — og kalder sig ved sit eget navn. Og kvinden bør ikke længer finde sig i at gå omkring og hedde søn. Selvfølgelig kan ikke alle med ét affaste sen-navnene. En forståelig ærbødighed for dem, de har arvet disse navne efter, vil holde mange tilbage. Men arbejdet for at indføre en anden navneskik i Danmark hører alligevel ikke til de *betydningsløse* ting. Man ledes dertil ad flere veje: gennem *kærlighed til modersmålet* og historisk sans for at bevare modersmålets skatte, og gennem *kvindens trang til at hævde sig som et selvstændigt væsen*.

Lad os da slutte os sammen — mænd og kvinder — og arbejde for en navneskik, der optager de navne, der er spirede af selve folkemulden, og lad det tilige gennem vor navneskik kendes, at vi nordboer ligesom vore forfædre giver kvinden plads som et selvstændigt væsen. Der ved viser vi os at være af ægte nordisk rod!

Astrid Stampe.

Nyt svensk Kvindeblad.

Med dette Aars Udgang ophører det svenske Kvindeblad „Dagny“ at udkomme efter at have eksisteret i 6 Aar og i den Tid været et meget pålideligt og interessant Talerør for den svenske Kvindebevægelse.

I Stedet for „Dagny“ udgives fra Januar 1914 af Fredrika Bremer Förbundet, et nyt Kvindeblad, der faar Navnet „Hertha“ (efter Fr. Bremers bekendte Bog). — Det skal udkomme to Gange mdl. (Juli og August undtagne) og koster Kr. 5,00 aarlig.

Redaktøren bliver Ellen Kleman („Dagny“s nuværende Redaktør), og Bladet raader over en Stab af gode og ansete Medarbejdere.

